

Akt nr:

R-F4b-LS169/58

AU\$R-F4b-LS169/58

Handlingar angående
"Töfta dikningsföretag av år 1958"
i Bjärby s:n och Grästorps kommun av
Skaraborgs län;
upprättade år 1958 vid syneförrättning
enligt vattenlagen
av
J. Löppert.
E.o. lantbruksingenjör.

RAPPORT över verkställd besiktning

Företagets namn

Töfta dikningsföretag av år 1958

Socken

Bjärby

Län

Skaraborgs

~~XXXXXXXXXX~~ - Förtroendeman - ~~XXXXXXXXXX~~

Lantbr. Artur Gustafsson, Töfta Säteri, Grästorp.

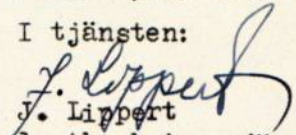
Statligt stöd bev. av lbrstn den -	Bidrag till utförandet, kr -	Bidrag till rensning, kr -	Lån, kr -
Statligt stöd bev. av lbrnämnden den 26/9-1958	Bidrag till utförandet, kr 980:-		
Arbetsid jml. V. L. 10:62 31/12-1965	Förlängning jml. V. L. 7:58 -	Kontrakterad arbetsid 1/10-1961	Kontrakterad arbetsid förlängd till -
Nu tillstyrkes till utbetalning	av bidrag till utförandet, kr 980:-	av bidrag till rensning, kr -	av lån, kr -
Besiktning verkställd den 18/2-1959	Besiktning verkställd av e.o. lantbr.ing. J. Lippert och ass. E. Pehrsson		

Vid besiktningen har befunnits att företaget var utfört enligt den fastställda arbetsplanen, varför detsamma godkännes.

Företagets slutliga kostnader har uppgått till de beräknade.

Skara den 4 mars 1959.

I tjänsten:

J. Lippert
e.o. lantbruksingenjör.

Protokoll vid synförrättning enligt
vattenlagen för torrläggning av mark
tillhörande Töfta säteri m. fl. fastig-
heter inom Bjärby socker och Grästorp
kommun av Skaraborgs län.

Den 23 maj 1957 hos Artur Gustavsson, Töfta säteri, Grästorp.

Närvarande: Undertecknad e.o. lantbruksingenjör och
förrättningsman samt följande sökare:

Sökande:

Artur Gustavsson - äg. Töfta säteri 1:50. 1:10.

Av örriga sökare:

Lars Einar Andersson - - Töfta Bryntesq:n 3:6.

Karl Fält - - Töfta Kristoffer Olofsg:n 1:12

Töfta säteri m. fl. hemmans torrläggningsföretag av åren
1920-21 genom ordf. Artur Gustavsson, Töfta säteri,
Grästorp.

§1.

Upplästes det för förrättningsmannen utfärdade
förelöpningsbeslutet, som hade lydelse enligt bilaga A.

§2.

Inget jäv emot förrättningsmannen kunde ej utrönas.

§3.

Karl Fält förenade sig med sökanden, bilaga E.

§4.

Sökanden och den, som förenat sig med sökanden,
yrkade på fördjupning och i möjligaste mån igenlägg-
ning med rör av ifrågakvarande avlopp, så att deras

härav beröende mark må kunna på ändamålsenligt sätt torrläggas och brukas.

§ 5.

Förelades den vid förundersökningen upprättade nivå-kartan ören de vattenbesvärade områdena samt profiler över avloppen härifrån.

§ 6.

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna förklarades sammanträdet upplöst med tillkännagivande, att sedan förslag till dikningen färdigställt nytt sammanträde komme att hållas å ort och tid som i laga ordning skulle för sakägarna tillkännagivas.

Ort och tid som ovan.

I tjänsten *J. Loppert*
c.o. lantbruksingenjör.

Den 24 jan 1958 hos Artur Gustavsson, Töfta säteri, Grästorps.

Närvarande: Förutlände förrättningsman samt gode männen Knut Andersson, Prästorp, Ulustorp, och Oscar Eriksson, Eklanda, Tängene, ävensom följande sakägare:

Artur Gustavsson -	äg. Töfta säteri 1:5, 1:10
Karl Fält -	- Töfta Kristoffer Olofsg:n 1:12
Lars Binar Andersson -	- Töfta Bryntesg:n 3:6

Töfta säteri m. fl. hemmans torrläggningsföretag av år 1920/21 genom Karl Fransson, Kvornbacken, Grästorps, enl. protokollsutdrag av den 21. jan 1958, -bil. F.

§7.

Något jäv emot de biträdande gode männen kunde icke utrönas.

§8.

Förelades det sedan första sammanträdet upprätkade förslaget till de vattenbesvärade munkernas bättre torrläggning och brukning med härtill hörande handlingar.

§9.

Upplästes synemännens utlåtande, som hade lydelse enl. bilaga M.

§10.

Att motaga och förvara till företaget hörande handlingar och ritningar utsågo synemännen Åtur Gustavsson, Töfta säteri, Grästenp.

§11.

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna, förklarades förrättningen avslutad och sammanträdet upplöst.

Ömt och tid som orövt.

I tjänsten

J. Lippert
e.o. lantbrukningsjör

Biträdande gode män:

Jens Hvidman
Oskar Eriksson

Insändes till vederbörande lantbruksnämnd.

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

Härmed anhålles om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av ^{mig}_{oss} tillhörig mark inom Bjärby

socken(-nar) av Skaraborgs län.

Förrättningen avser igenläggning med rön av öppet avlopp
B-B' inom Töfta säteri m.fl. torrläggningsföretag
här uppgives så fullständigt som möjligt företags beskaffenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare
av år 1925/26
företags omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flottled, damm, järnväg, landsväg e. d. beröres m. m.

Närmaste järnvägsstation Gnästorp

Meddelanden om förrättningen ställas till hemmanäg. Astor Gustavsson,
Töfta säteri, Gnästorp, tel. Gnästorp 10301
titel, namn och fullständig adress samt telefon.

Gnästorp

den 28. juli 1956

Sökandes namn:

Fastighet:

Astor Gustavsson

för fastigheten

Töfta säteri 1:5, 1:10

» »

» »

5.

Fastighet:

» » »

» » »

Assistant Jaak Lippert

Skara den 30 augusti 1956

På Lantbruksnämndens vägnar:

Rolf Eliasson

Elmer Söderberg

Elmer Söderberg

IIIM 78 56

Förordnande.

Assistenten Jaak Lippert, Skara, förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågevarande förrättning; och införs väntas bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 13 september 1956.

På länsstyrelsens vägnar:

Leo Wohlstein

Nils Karlberg

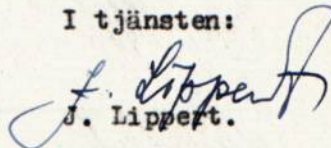
F ö r t e c k n i n g

Över underrättelser ang. sammanträde hos Artur Gustavsson, Töfta Säteri, Grästorp
torsdagen den 23 maj 1957 kl. 10.30, vilka denna dag avsänts till:

Artur Gustavsson,	Töfta Säteri,	<u>Grästorp</u>
Lars Einar Andersson,	Töfta,	"
Karl Fält,	Hedbacka,	<u>Flakeberg.</u>

Skara den 15 maj 1957.

I tjänsten:

 J. Lippert.

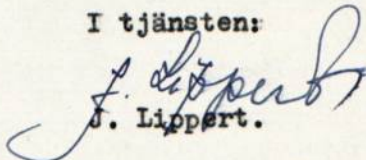
E.o. lantbruksingenjör.

Ang. fortsatt sammanträde fredagen den 24 jan. 1958 klockan 11,00 har avdrag
 av kungörelse sänts till följande:

Artur Gustavsson,	Töfta Säteri,	<u>Grästorp</u>
Lars Einar Andersson,	Töfta,	"
Karl Fält,	Hedbacka,	<u>Flakeberg</u>
Styrelseledamoten för "Töfta säteri m.fl. fastigheters tf av åren 1920-21"		
Hjalmar Malm,	Skogsbo,	<u>Flakeberg</u>
Skiftesgodemannen Knut Andersson, Presstorp,		<u>Ulvstorp</u>
" Oscar Eriksson, Eklanda,		<u>Tengene.</u>

Skara den 8 jan. 1958.

I tjänsten:

 J. Lippert.

E.o. lantbruksingenjör.

K U N G Ö R E L S Eang. syneförrättning enligt vattenlagen.

Dels för igenläggning med rör av öppna avloppet B - B¹ inom "Töfta Säteri m.fl. fastigheters torrlägningsföretag av år 1920-21" och dels för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Töfta Säteri m.fl. fastigheter i Bjärby socken av Skaraborgs län, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos Artur Gustavsson, Töfta Säteri, Grästorp fredagen den 24 jan. 1958 klockan 11.00, då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

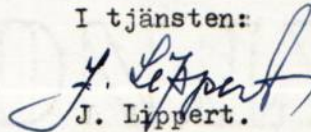
Töfta säteri 1:5, 1:10

Töfta Kristoffer Olofsgården 1:12 och

Töfta Bryntesgården 3:6.

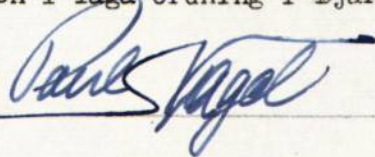
Skara den 2 jan. 1958.

I tjänsten:

J. Lippert.

E.o. lantbruksing.

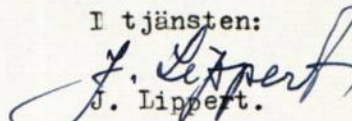
Att förestående kungörelse blivit anslagen i laga ordning i Bjärby församling den 5. jan. 1958, betygas:

Anhålles att förestående kungörelse, försedd med bevis att den anslagits, varder till mig återsänd under adress: Lantbruksing. J. Lippert, lantbruksing.-kontoret, Skara.

Skara den 2 jan. 1958.

I tjänsten:

J. Lippert.

E.o. lantbruksing.

Kungörelse

Dels för igenläggning med rör av öppna avloppet B-B:1 inom "Töfta Säteri m. fl. fastigheters torrlägningsföretag av år 1920—21" och dels för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Töfta Säteri m. fl. fastigheter i Bjärby socken av Skaraborgs län, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde hos Artur Gustavsson, Töfta Säteri, Grästorp fredagen den 24 jan. 1958 klockan 11.00, då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

Töfta säteri 1:5, 1:10.

Töfta Kristoffer Olofsgården 1:12 och

Töfta Bryntesgården 3:6.

Skara den 2 jan. 1958.

I tjänsten:

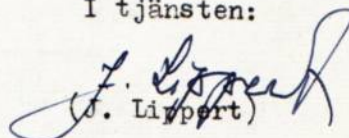
J. LIPPERT

E. o. lantbruksing.

Att förestående kungörelse varit införd i Skaraborgs Läns Tidning, Västergötlands Annonsblad lördagen den 4 jan. 1958, intygas.

Skara den 6 jan. 1958.

I tjänsten:

(J. Lippert)

E.o. lantbruksing.

Undertecknad förenar sig härmed med sökanden till den synförräkning, som avser torrläggning av mark tillhörande Täfteå säteri m. fl. fastigheter i Bjärby socken och Grästorps kommun, och yrkar jag på företagets utsträckning, så att jämväl min därav beroende mark må kunna på ett ändamålsenligt sätt torrläggas och brukas.

Täfteå säteri, Grästorp den 23 maj 1954
Karl Fält

Bestyrkes i Härsten *f. Lippert,*
e.o. lantbruksingenjör.

Auskript av protokoll fört vid sammanträde med styrelsen i dikesföreningen Täfte Säteri L:a Väststället i Kristoffer-Clafsg. i Bjärby socken samt Hlediker i Hylringa socken hållet den 21 januari 1958.

§. 1.

Närvarande voro Hjalmar Malm i Gustav Andersson, samt undertecknad.

§. 2.

Till ombud för dikesföreningen, att närvara vid synförräknings-sammanträde i Täfte Säteri den 24 dennes kl. 11 f. m. Då igenläggning av kanalsträckan B.-B.1 kommer att handläggas, valdes Hjalmar Malm Skogsbo med Karl Fransson Tvärnbacken, som suppleant.

År och dag, som ovan:

Justerat:

G. A. Andersson

Hjalmar Malm

Arvid Gustavsson
ordf.

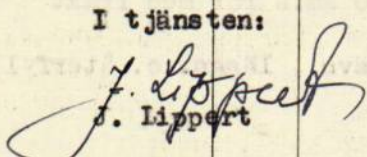
Rätt avskrivet intygar:

Arvid Gustavsson

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
<u>Bjärby socken</u>							
<u>Töfta säteri 1:5, 1:10</u>							
Artur Gustavsson							
<u>Alstringsbåtnad</u>							
åker, mylla på lera	1	0,76		2550	3000	450	342
" "	2	0,61		2250	"	750	458
" "	3	0,83		2850	"	150	125
" "	4	0,73		2250	"	750	548
" "	5	0,44		1540	2800	1260	554
Summa		3,37					2.027
<u>Brukningsbåtnad</u>							
kanal - 0+36 = 28 m igenlagt dike, kap. värdet av minskade brukskost-							
nader, inberäknat arealvinst å							
					kr.	3:80	106
0+36 - 1+47 = 111 m	- " -				"	8:60	955
1+52 - 2+15 = 63 m	- " -				"	10:30	649
2+15 - 3+65 = 150 m	- " -				"	8:-	1.200
Summa							2.910
Totalsumma		3,37					4.937
<u>Töfta Kristoffer Olofsg:n 1:12</u>							
Karl Fält							
<u>Alstringsbåtnad</u>							
åker, mylla på lera	6	0,05		700	2800	2100	105
" "	7	0,30		700	"	2100	630
" "	8	0,52		1260	"	1540	801
" "	9	0,26		2660	"	140	36
Totalsumma		1,13					1.572

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
<u>Töfta Bryntesgården 3:6</u>							
Lars Einar Andersson							
<u>Alstringsbåtnad</u>							
åker, mylla på åra	10	0,63		1130	2500	1370	863
" "	11	0,27		1500	"	1000	270
<u>Totalsumma</u>		0,90					1.133
<u>Sammandrag</u>							
<u>Samfälligheten A</u>							
<u>Töfta säteri 1:5, 1:10</u>							
Artur Gustavsson	1-4 ab	2,93				1473	
	brt					2910	4.383
<u>Töfta Bryntesgården 3:6</u>							
Lars Einar Andersson	10,11 ab	0,90					1.133
<u>Summa</u>		3,83					5.516
<u>Samfälligheten B</u>							
<u>Töfta Kristoffer Olofsgården 1:12</u>							
Karl Fält	6-9 ab	1,13					1.572
<u>Töfta säteri 1:5, 1:10</u>							
Artur Gustavsson	5 ab	0,44					554
<u>Summa</u>		1,57					2.126
<u>Slutsammandrag</u>							
Samfälligheten A		3,83					5.516
" B		1,57					2.126
<u>Summa</u>		5,40					7.642
Töfta säteri, Grästorp den 24 jan. 1958.							
Biträdande gode män:				I tjänsten:			
<i>Lars Einar Andersson</i>				<i>J. Lippert</i>			
<i>Asker Eriksson</i>				(J. Lippert)			
				e.o.lantbruksingenjör.			

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
<u>Samfälligheten A</u>						
<u>Rörledningen A - Aa</u>						
0-1+47	147	250 mm:s rör med frakt m	147	4:70	690:90	
0-0+36	36	Grävn., lägg. o. återfylln. "	36	2:50	90:--	
0+36-1+47	111	- " - "	111	1:40	155:40	
1+47-2+15	68	200 mm:s rör med frakt "	68	3:50	238:--	
1+47-1+52	5	Grävn., lägg. o. återfylln. "	5	10:--	50:--	
1+52-2+15	63	- " - "	63	1:10	69:30	
0		Täckdikesöga typ T 3 st	1	60:--	60:--	
0+52, 1+47, 2+15		Brunn typ B-1; d=0,60 m "	3	100:--	300:--	
0+79, 1+56		Inkoppling av befintliga täck- diken på ledningen "	2	10:--	20:--	
		Arbetsledning och oförutsett			166:40	1840:--
<u>Rörledningen Aa - Ab</u>						
2+15-3+65	150	150 mm:s rör med frakt m	150	2:70	405:--	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	150	2:10	315:--	
3+65		Brunn typ B-1; d=0,50 m st	1	80:--	80:--	
		Arbetsledning och oförutsett			80:--	880:--
<u>Samfälligheten A summa kronor</u>						2720:--
<u>Samfälligheten B</u>						
<u>Rörledningen B - Ba</u>						
5-6+63	163	75 mm:s rör med frakt m	163	1:10	179:30	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	163	1:55	252:65	
5		Täckdikesöga typ T 3 st	1	40:--	40:--	
6+63		Brunn typ B-1; d=0,40 m "	1	60:--	60:--	
		Arbetsledning och oförutsett			58:05	590:--
<u>Samfälligheten B summa kronor</u>						590:--

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad	Summa
					kronor	kronor
		<u>Sammandrag</u>				
		Samfälligheten A				2720:--
		" B				590:--
		Summa kronor				3310:--
		Töfta Säteri, Grästorp den 24 jan. 1958.				
		I tjänsten:				
		 J. Lippert				
		E.o. lantbruksing.				

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

att förekommande dikeskrökar ej få göras skarpa, utan böra i möjligaste mån uträtas eller avrundas;

att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och dikets mittlinje komma att sammanfalla;

att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord;

att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätarens försorg nya märken blivit utsatta;

att förrättningsens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan;

att i grävningstabell angivna djupsiffror äro beräknade i förhållande till de avvägda dubbarna;

att genomgrävd vägbana snarast möjligt skall återställas i fullgott skick;

att betongrören till företagets rörledningar godkännas endast under förutsättning att de underkastats vederbörande lantbruksingenjörs kontroll och därvid uppfyllt gällande normalbestämmelser ifråga om hållfasthet och täthet;

att brunnringarna skola vara maskinstampade eller vibrerade;

att allenast sådana tegelrör må komma till användning, som uppfylla fordringarna uti av Sveriges Standardiseringskommission i december 1937 fastställd standard för dräneringsrör av tegel;

att rörläggning skall utföras av vid dylika arbeten van och fullt kompetent person;

att rörledning ej får täckas, innan läggningen blivit genom lantbruksingenjör eller hans ombud kontrollerad, såvida densamma utförts av annan än lantbruksnämndens täckdikningsförmän, vilken ej är entreprenör;

att rörledning ej må läggas direkt på berg eller stora stenar utan i förekommande fall på grusbädd;

att tegelrörledningarna skola kopplas medelst betongrör i brunnarna;

att det första röret för de täckdikesstammar, som beräknas komma att utmyнна i en brunn, efter tillsägelse av vederbörande brukare skall inkopplas vid anläggandet av brunnen ifråga;

att stenarna kring dagvattenbrunnar ej må vara större än 20 cm;

att rörfogarna skola grusas, om jorden är så beskaffad, att risk för igenslämning föreligger. Stenfyllningen kring dagvattenbrunnarna skall då beklädas med grästerv, enris eller granris;

att entreprenören ålägges att taga del av bestämmelserna i denna arbetsbeskrivning;

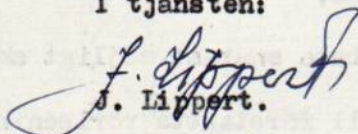
att huvudfixpunkt för höjdbestämmningen är:

För samfälligheten A + inhugget i berg c:a 135 m norr om punkt A å höjden + 7,83 m och för

samfälligheten B ▲ inhuggen i berg c:a 75 m öster om punkt 5+20 å höjden + 8,06 m.

Töfta Säteri, Grästorp den 24 jan. 1958.

I tjänsten:

J. Lippert.

E.o. lantbruksing.

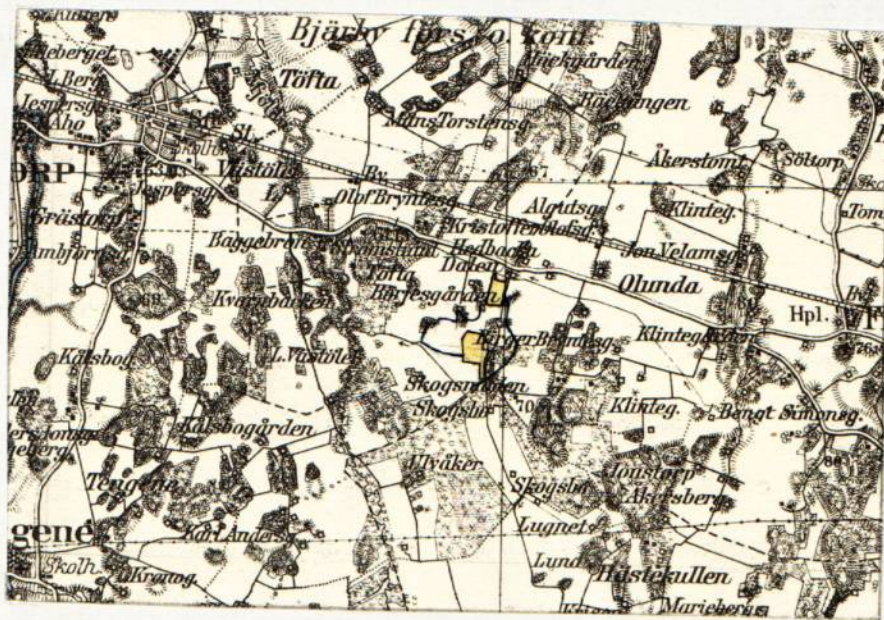
[illegible]

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad kronor	Fastighets andel i			Samfällighets andel i gemensamma kostnader procent
			för särskild av- delning beräk- nad kostnad kronor	för samfällig- heten beräknad kostnad kronor	samfällig- hetens verk- liga kostnad procent	
1	2	3	4	5	6	7
<u>Kostnadsfördelningslängd för företagets utförande.</u>						
<u>Bjärby socken</u>						
<u>Samfälligheten A</u>						
<u>Töfta säteri 1:5, 1:10</u>						
Artur Gustavsson avd. 1	S	1.710	1.222			
avd. 2		2.673	688	1.910	86,739	
<u>Töfta Bryntesgården 3:6</u>						
Lars Einar Andersson avd. 2		1.133	292	292	13,261	
Summa		5.516		2.202	100,000	
<u>"Töfta säteri m.fl. hemmans torrlägningsföretag av år 1920/21" betalar enligt utlåtande</u>						
				518		
Summa				2.720		72,180
<u>Samfälligheten B</u>						
<u>Töfta Kristoffer Olofsg:n 1:12</u>						
Karl Fält	S	1.572		436	73,942	
<u>Töfta säteri 1:5, 1:10</u>						
Artur Gustavsson	S	554		154	26,058	
Summa		2.126		590	100,000	27,820
<u>Sammandrag nr 1</u>						
Samfälligheten A		5.516		2.720	100,000	72,180
" B		2.126		590	100,000	27,820
Summa		7.642		3.310		100,000

Översiktskarta.

Skala 1:50 000 .

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen dels för torrläggning av mark tillhörande Töfta säteri m. fl. fastigheter och dels för igenläggning med rör av öppet avlopp inom "Töfta säteri m. fl. hemmans torrlägningsföretag av år 1920/21" i Bjärby socken och Grästorps kommun av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser dels igenläggning med rör av öppna avloppet B - B¹ inom "Töfta säteri m. fl. hemmans torrlägningsföretag av år 1920/21" samt förlängning av detta avlopp till Töfta Bryntesgårdens gräns och dels ett nytt i nordlig huvudriktning flytande avlopp genom och från vattenskadade marker, belägna omkring 2,5 km sydöst om Grästorps kyrka inom nederbördsområde n:r 143 för möjliggörande av bättre torrläggning och brukning samt minskad underhållskostnad är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom dikning. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrlägningsområdet utmärkts med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Över till uppgrävning ifrågasatta avloppssträckor hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro de till uppgrävning avsedda avloppssträckorna utmärkta med enkla röda linjer och de röda bokstäverna A - Aa - Ab och B - Ba. Avloppens blivande dimensioner hava å profil- och sektionsritningarna utmärkts med rött.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts å marken. Storleken har med blått angivits å profilritningarna. Den största till avrinning kommande vattenmängden har i fråga om avlopp för flöden antagits komma att uppgå till 2,0 liter pr sekund och hektar från åker och 1,0 liter per sekund och hektar från skog. Medelvattenmängden under vegetationsperioden har antagits vara 0,05 liter pr sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till ändamålsenligt djup av all här-

av beroende mark, tillhörig sökanden och den, som sig med sökanden förenat.

Den mark, för vilken dikningen medför alstringsbåtnad, och som alltså skall det nya ingå i företaget, begränsas å nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till igenläggning avsedda avloppssträckor.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden hava synemännen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden.

Härvid har hänsyn tagits till såväl alstrings- som brukningsbåtnad. Hur brukningsbåtnaden fördelar sig på olika avloppssträckor framgår i detalj av bil. G.

Den å kartan avfattade och enligt förenämnda längd förbättrade marken skall uppdelas i två av varandra i torrlägningshänseende oberoende samfälligheter benämnda "A" och "B". Av det bilagda kostnadsförslaget framgår, vilka arbeten, som skola utföras av respektive samfälligheter, och av värderings- och kostnadsfördelningslängderna, vilka fastigheter och ägofigurer, som hava del däri. För utrönande om uppdelning på olika avdelningar bör verkställas här i fråga om samfälligheten "A" särskild utredning verkställts, bil. K. Härav framgår, att nämnda samfällighet skall uppdelas på två avdelningar på sätt i bilagan närmare angivits.

Avloppet A - Aa ingår i "Töfta säteri m. fl. hemmans torrlägningsföretag av år 1920/21" såsom öppet dike. Enligt det nu upprättade förslaget skall avloppet igenläggas med rör, vilket innebär en minskning av framtida underhållskostnaderna för den ovannämnda avloppssträckan 0 - 2+15 (207 m) tillhörande nämnda torrlägningsföretag. Denna minskning har uppskattats till 0:10 kronor per meter och år. Kapitaliserat efter 4 % motsvarar detta $\left(\frac{0:10 \times 100}{4} \times 207 \text{ m} = \text{kronor } 517:50 \text{ eller avrundat kronor } 518:- \right)$, vilket belopp sistnämnda företag skall betala till det nya företaget, så snart ifrågakörande avloppssträcka färdigställts.

För avloppets A - Aa framtida underhåll skall det gamla företaget svara.

Kostnaderna för företagets utförande i den mån de överskjuta bidraget från "Töfta säteri m. fl. hemmans torrlägningsföretag av år 1920/21" skola sålunda inom varje samfällighet för sig fördelas på delägarna i mån av båtnaden för vars och ens mark med den jämkning i fråga om samfälligheten "A", som av förenämnda

uppdelning på avdelningar betingas. Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 6 av kostnadsfördelningslängden för företagets utförande, där den är uttryckt i procent av samfällighetens totalkostnad. I kolumn 5 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för avloppens underhåll skola fördelas efter i kostnadsfördelningslängden för underhåll kolumn 6 angivna procenttal.

Skador, som till äventyrs kunna under arbetstiden av företaget orsakas, skola jämväl till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos styrelsen framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom styrelsens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattningen verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller den, han i sitt ställe sätter.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle för båda samfälligheterna understiga femtio kronor och behöver förty ej erläggas.

Kostnaderna för syneförrättningen och övriga för hela företaget gemensamma kostnader, skola fördelas mellan samfälligheterna i proportion till deras respektive förbättringsvärden eller efter i kostnadsfördelningslängdens kolumn 7 i sammandrag nr 1 angivna procenttal och sedan inom varje samfällighet efter samma grunder, som för grävningekostnaderna angivits. Dock skola gemensamma kostnader vid fullgörande av underhållsarbete fördelas mellan samfälligheterna efter i kostnadsfördelningslängdens kolumn 7 i sammandrag nr 2 angivna procenttal och sedan inom varje samfällighet efter samma grunder, som för underhållskostnaderna angivits. Förrättningskostnaderna förskjutas av sökanden och den som förenat sig med denne.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen få synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökanden önskar fullfölja detsamma, utföras i fullständig

överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;

att till rörledningar skola användas rör, som uppfylla gällande standardfordringar;

att under arbetstiden vatten ej får uppdämmas eller påsläppas på sätt att skada uppstår;

att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;

att kostnader för olika samfälligheter skola bokföras var för sig;

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1965;

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

att det skall benämnas "Töfta dikningsföretag av år 1958".

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Töfta säteri, Grästorp den 24 jan 1958.

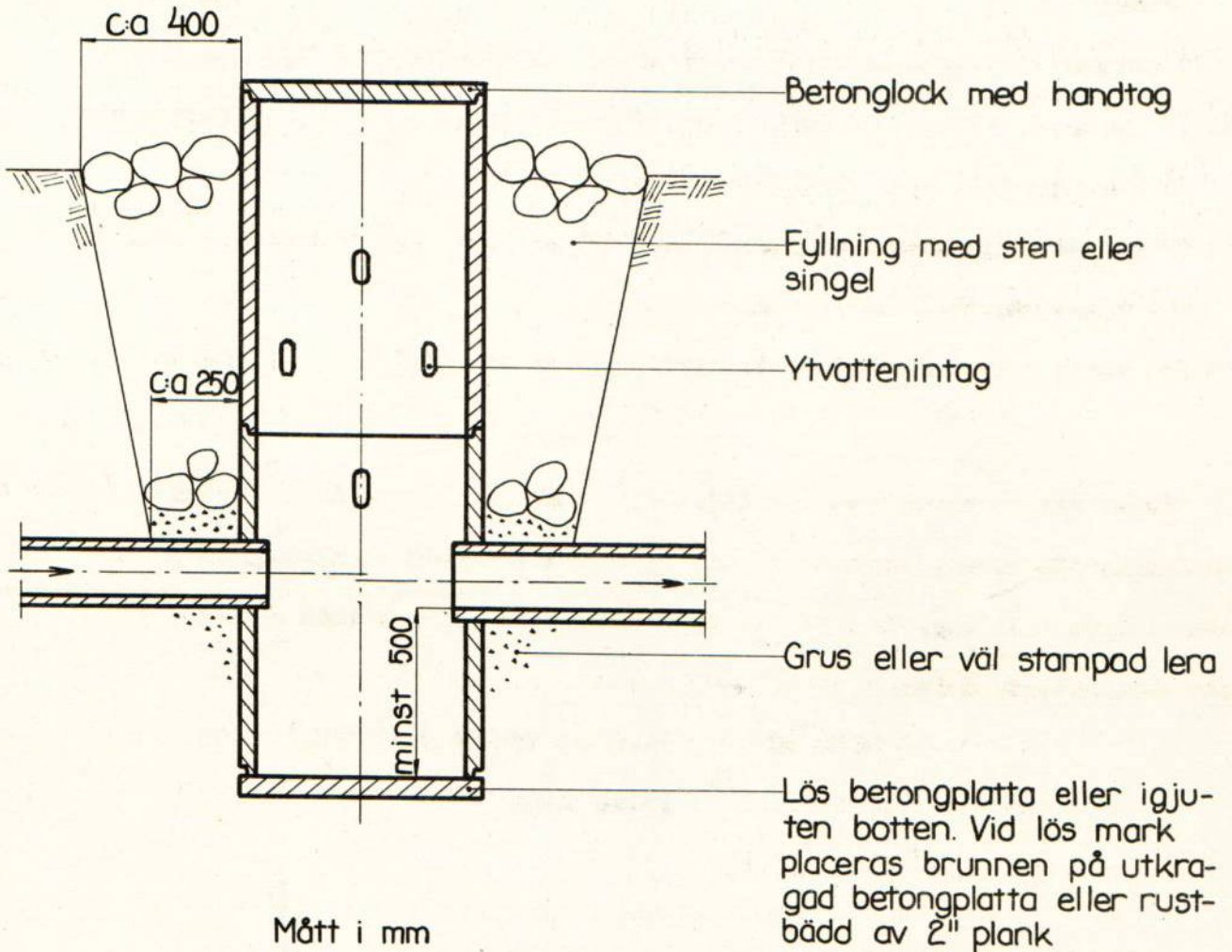
I tjänsten:

J. Lippert
(J. Lippert)

e.o.lantbruksingenjör.

Biträdande gode män:

Knut Nydman
Åke Eriksson

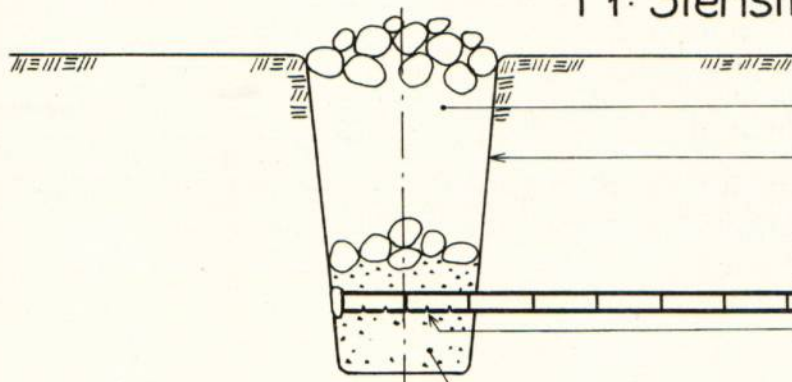
Töfta säteri, Grästorps den 24 jan. 1958.

I tjänsten:

J. Lippert
J. Lippert

E.o. lantbruksing.

T 1: Stensil

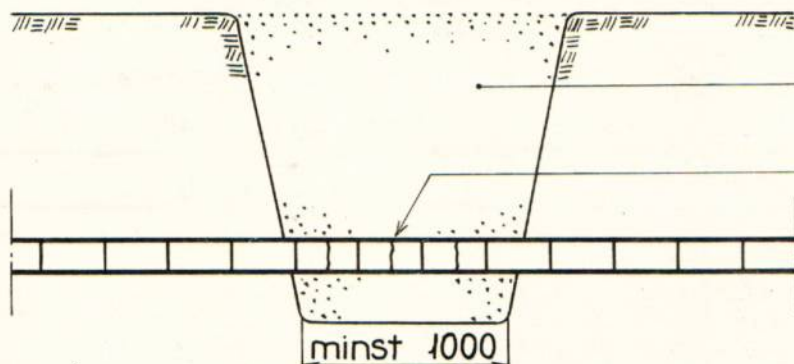
Sten 80-120 mm

Sidorna beklädas med bräder, granris eller annat tätande material, där så är nödvändigt

På rörledningens undersida göres mindre öppningar på varje dm

Grovt grus

T 2: Grusfilter

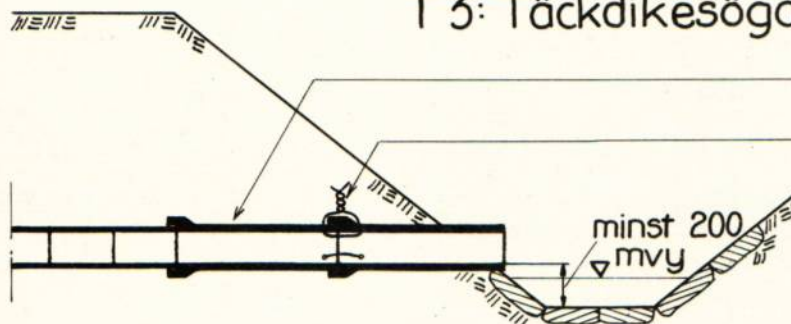

Grovt grus

Rören avhuggas för att öka antalet fogar, eller förses med mindre öppningar

minst 1000

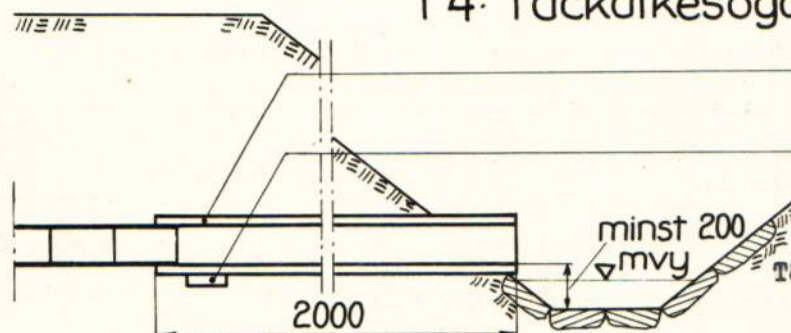
T 3: Täckdikesöga

Betongrör

Betongrören hopfästas med 3 st koppartrådar ϕ 3-4 mmminst 200
mvy

T 4: Täckdikesöga

Trumma av impregnerad 2" plank

Tvärsått att hindra förskjutning (ev. nedslås pålar framför densamma)

minst 200
mvy

2000

Mått i mm

Lantbruksstyrelsen 3093. 53 maj.

Töfta säteri, Grästorps den 24/1 1958
i tjänsten:

J. Lippert

E.o. lantbruksing.